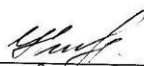

**Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Кафедра хімії та фармації**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

 доц. Іванищук С.М.
“ 2 ” вересня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФАРМАКОЛОГІЯ

**спеціальність 226 Фармація, промислова фармація
освітня програма Фармація, промислова фармація
факультет Медичний**

2019 – 2020 навчальний рік

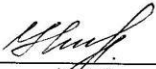
Робоча програма Фармакологія
спеціальність 226 Фармація, промислова фармація, освітня програма
Фармація, промислова фармація

Розробник:

Зіміна Ольга Василівна – викладач кафедри хімії та фармації

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри хімії та фармації
Протокол від "2" вересня 2019 року № 2

Завідувач кафедри хімії та фармації

(підпис) (Іванишук С.М.)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: денна форма – 7	Галузь знань 22 Здоров'я людини	Нормативна	
	Спеціальність 226 Фармація, промислова фармація		
Модулів – 2	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		3-й курс	3-й курс
Загальна кількість годин: денна форма – 210		Семестр	
		5, 6	5, 6
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 5-й семестр – 3,9 6-й семестр – 3,5 самостійної роботи 5-й семестр – 4,6 6-й семестр – 5,8		Лекції	
		5-й семестр – 32 6-й семестр – 14	5-й семестр – 10 6-й семестр – 6
		Практичні, семінарські	
		Лабораторні	
		5-й семестр – 30 6-й семестр – 14	5-й семестр – 10 6-й семестр – 8
		Самостійна робота	
		5-й семестр – 73 6-й семестр – 47	5-й семестр – 115 6-й семестр – 61
		Вид контролю:	
		5 сем.-д.зал. 6 сем.-екз.	5 сем.-д.зал. 6 сем.-екз.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання –

5-й семестр – 1:1,18

6-й семестр – 1:1,68

2. Пояснювальна записка

Мета курсу: Фармакологія є обов'язковою та важливою ланкою в системі медико-біологічних наук, яка забезпечує фундаментальні теоретичні знання, на базі яких будується підготовка майбутнього працівника в системі збереження здоров'я.

Завдання курсу:

Теоретичні: Внаслідок вивчення дисципліни студент повинен знати:

1. Класифікацію та номенклатуру лікарських засобів.
2. Фармакодинаміку та фармакокінетику лікарських засобів.
3. Показання до застосування, основні побічні дії, порівняльну характеристику ліків, умови їх раціонального застосування.

Практичні: У результаті вивчення дисципліни студент повинен вміти:

1. Працювати з міжнародною та торговою номенклатурою лікарських засобів.
2. Розподіляти препарати за фармакологічними групами.
3. Знаходити в довідковій літературі нові лікарські препарати у відповідних фармакологічних групах.
4. Проводити їх порівняльну характеристику з відомими вітчизняними та зарубіжними аналогами.
5. Готувати інформацію про нові та традиційні лікарські препарати.
6. Визначати протипоказання для препарату з урахуванням побічної дії.

Компетентності

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК₂. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК₄. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК₆. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК₁. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

ФК₁₅. Здатність визначати лікарські засоби та їх метаболіти у біологічних рідинах та тканинах організму, проводити хіміко-токсикологічні дослідження з метою діагностики гострих отруєнь, наркотичного та алкогольних сп'янінь.

ФК₁₇. Здатність здійснювати моніторинг ефективності та безпеки застосування населенням лікарських засобів згідно з даними щодо їх клініко-фармацевтичних характеристик

ФК₁₈. Здатність забезпечувати раціональне застосування рецептурних та безрецептурних лікарських засобів згідно з фізико-хімічними, фармакологічними характеристиками, біохімічними, патофізіологічними особливостями конкретного захворювання та фармакотерапевтичними схемами його лікування.

ФК₂₀ Здатність здійснювати консультування та фармацевтичну опіку під час вибору та відпуску безрецептурного лікарського засобу шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, показань та протипоказань керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого із врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних особливостей лікарського засобу.

ФК₂₁. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань внутрішніх органів, попередження небезпечних інфекційних та паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями

Програмні результати навчання згідно з вимогами освітньої програми:

ПРЗ 6. Знання правил проведення заготівлі лікарської рослинної сировини з урахуванням раціонального використання ресурсів лікарських рослин, шляхів вирішення проблеми збереження та охорони заростей дикорослих лікарських рослин відповідно до правил Належної практики культивування та збирання вихідної сировини рослинного походження (GACP).

ПРЗ 10. Знання способів раціонального застосування рецептурних та безрецептурних лікарських засобів згідно з фізико-хімічними, фармакологічними характеристиками, біохімічними, патофізіологічними особливостями конкретного захворювання та фармакотерапевтичними схемами його лікування.

ПРЗ 11. Знання особливостей та алгоритмів здійснення консультування та фармацевтичної опіки під час вибору та відпуску безрецептурного лікарського засобу.

ПРЗ 12. Знання методик, рекомендованих для визначення лікарських засобів та їх метаболітів у біологічних рідинах та тканинах організму для проведення хіміко-токсикологічних досліджень з метою діагностики гострих отруєнь, наркотичного та алкогольних сп'янінь.

ПРУ 1. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності, дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму, вимог техніки безпеки та охорони середовища при здійсненні професійної діяльності. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.

ПРУ 8. Обирати раціональну технологію, виготовляти лікарські засоби у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, оформлювати їх до відпуску. Виконувати технологічні операції: відважувати, відмірювати, дозувати різноманітні лікарські засоби за масою, об'ємом тощо.

ПРУ 18. Визначати переваги та недоліки лікарських засобів різних фармакологічних груп з урахуванням їх біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей. Рекомендувати споживачам лікарські засоби та товари аптечного асортименту з наданням консультативної допомоги. Проводити санітарно-просвітницьку роботу у фаховій діяльності при виникненні спалахів інфекційних захворювань.

ПРА 1. Здатність вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетентності.

Міждисциплінарні зв'язки представлені наступним переліком:

Медична біологія – біологічні основи станів людини, також питання паразитології.

Медична мікробіологія - хвороботворні (патогенні) і умовно-патогенні для людини мікроорганізми.

Медична хімія – дослідження хімічного механізму дії ліків на молекулярному рівні, а також розробка (дизайн) та синтез ліків. Також питання хімії природних лікарських речовин.

Анатомія з основами фізіології – анатомічні і фізіологічні особливості людини.

Латинська мова – анатомічна, фармако-хімічна та клінічна термінологія.

Зміст дисципліни:

Модуль 1

Загальна фармакологія. Медична рецептура.

Предмет фармакології, її зв'язок з іншими медичними та біологічними науками. Основні етапи розвитку фармакології. Лікарська речовина, препарат, форма. Види лікарських форм (тверді, м'які, рідкі та лікарські форми для ін'єкцій).

Джерела отримання лікарських речовин (лікарська сировина).

Фітотерапія.

Аптека, її структура та функції.

”Державна фармакопея України”, її зміст і значення.

Рецепт, структура рецепта. Правила зберігання та відпуску отруйних, наркотичних і сильнодіючих речовин. Виписування ліків відповідно до вимог лікувально-профілактичних закладів.

Основні положення фармакокінетики та фармакодинаміки.

Антибактеріальні лікарські засоби.

Антисептичні та дезінфекційні засоби. Бактерицидна та бактериостатична дія протимікробних препаратів.

Класифікація протимікробних та дезінфекційних засобів.

Відмінність хіміотерапевтичних засобів від антисептиків. Класифікація хіміотерапевтичних засобів. Загальна характеристика їх. Основні принципи хіміотерапії.

Лікарські засоби, що впливають на периферичну нервову систему.

Місцевоанестезувальні засоби. Основні представники: новокаїн, дикаїн, лідокаїн, тримекаїн, анестезин. Форми випуску, механізм дії, застосування, можлива побічна дія, заходи щодо запобігання їй.

В'яжучі засоби: класифікація (органічної та неорганічної будови). Основні представники: танін, кора дуба, квітки ромашки, бісмуту нітрат основний. Форми випуску, механізм дії, застосування.

Адсорбівні засоби — вугілля активоване. Механізм дії, застосування в сучасній медицині.

Обволікальні засоби. Основні представники: слиз із крохмалю, відвар кореня алтеї, насіння льону, вівса, розчин яєчного білка. Дія, застосування.

Подразнювальні засоби. Основні представники: розчин аміаку, ментол, гірчичники. Вплив подразнювальних засобів на шкіру та слизову оболонку, їх рефлекторна дія. Подразнювальні засоби рослинного походження — гіркоти, відхаркувальні засоби, їх застосування.

Будова і функції вегетативної нервової системи. Класифікація холінорецепторів. Класифікація засобів, що діють на передавання збуджень у холінергічних синапсах.

М-холіноміметичні речовини. Основні представники: пілокарпіну гідрохлорид, ацеклідін. Основні фармакологічні ефекти, застосування. Токсична дія мускарину. Допомога в разі отруєння М-холіноміметиками.

Н-холіноміметичні речовини. Загальна характеристика. Основні представники: лобеліну гідрохлорид. Форми випуску, механізм дії, вплив на дихання та артеріальний тиск, застосування. Токсична дія нікотину. Застосування препаратів цититону та лобеліну в боротьбі з палінням.

Антихолінестеразні речовини. Основні представники: прозерин, галантамінугідробромід. Форми випуску, механізм дії, основні фармакологічні ефекти, застосування.

Токсична дія фосфорорганічних сполук. Невідкладна допомога в разі отруєння ними.

М-холіноблокувальні речовини. Основні представники: атропіну сульфат, препарати беладонни, платифіліну гідротартрат, скополаміну гідробромід, метацин. Вплив атропіну на гладкі м'язи внутрішніх органів, око, залози, серцево-судинну й центральну нервову системи, його застосування, токсична дія та невідкладна допомога в разі отруєння. Особливості дії скополаміну, платифіліну і метацину. Особливості

застосування селективних М-холіноблокаторів (гастроцепін, атровент, бускопан).

Гангліоблокуювальні речовини. Основні представники: бензогексоній, пентамін, гігроній, арфонад. Механізм дії, вплив на артеріальний тиск, гладкі м'язи, секрецію залоз. Застосування, побічні дії та допомога при них. Заходи профілактики ортостатичного колапсу.

Курареподібні речовини. Основні представники: дитилін, диплацин.

Механізм дії, особливості застосування.

Основні ефекти, пов'язані зі збудженням адренорецепторів. Класифікація адренорецепторів і адренергічних речовин. Їх загальна характеристика, механізм дії адреноміметичних, симпатоміметичних, адреноблокуювальних і симпатолітичних засобів. Фармакологічні ефекти дії альфа-адреноміметиків, бета-адреноміметиків, альфа-, бета-адреноміметиків, симпатоміметиків, альфа-адреноблокаторів, бета-адреноблокаторів, симпатолітиків.

Альфа-адреноміметики. Основні представники групи: норадреналін, мезатон, нафтизин. Форми випуску, застосування, побічні ефекти дії.

Бета-адреноміметики. Основні представники: салбутамол, фенотерол, орципреналіну сульфат. Застосування, шляхи введення. Побічні ефекти.

Альфа-, бета-адреноміметики. Основні представники: адреналін.
Особливості дії. Застосування.

Симпатоміметики. Основні представники: ефедрину гідрохлорид.

Показання і протипоказання до застосування. Побічна дія.

Альфа-адреноблокатори (фентоламін, тропафен, празозин). Показання і протипоказання до застосування. Побічна дія.

Бета-адреноблокатори (анаприлін, талінолол, метапролол, тразикор).

Показання і протипоказання до застосування. Побічна дія.

Симпатолітичні засоби. Основні представники: резерпін, октадин.
Форми випуску, ефекти фармакологічної дії, показання до застосування.

Лікарські засоби, що впливають на ЦНС.

Засоби для наркозу, класифікація препаратів залежно від шляхів введення, механізм дії, вимоги до препаратів.

Снодійні засоби. Класифікація.

Протиепілептичні засоби. Форми випуску, характеристика. Основні принципи фармакотерапії при епілепсії.

Класифікація анальгетичних засобів. Правила безпечного зберігання й обліку наркотичних анальгетиків.

Ненаркотичні анальгетики. Відмінність від наркотичних анальгетиків. Механізм беззаспокійливої, протизапальної та жарознижувальної дії. Форми випуску, дія, призначення, особливості застосування окремих препаратів. Побічна дія, запобігання їй.

Комбіновані препарати.

Психотропні засоби. Класифікація, загальна характеристика групи.

Лікарські засоби, що впливають на функцію органів дихання.

Класифікація лікарських засобів, що впливають на функцію органів дихання. Засоби, які застосовують під час нападу бронхіальної астми. — Застосування глюкокортикоїдів (преднізолон, дексаметазон) та антигістамінних засобів. Принцип дії кромолін-натрію.

Засоби, які застосовують при набряку легень: спирт етиловий, — маніт, сечовина, бензогексоній, строфантин. Піногасний ефект спирту етилового та антифомсилану. Застосування дегідратаційних сечогінних засобів, гангліоблокаторів, глюкокортикоїдів та серцевих глікозидів. Засоби невідкладної допомоги при набряку легень.

Лікарські засоби, що впливають на серцево-судинну систему та функцію нирок.

Кардіотонічні засоби, класифікація.

Протиаритмічні засоби. Класифікація.

Антиангіральні засоби (засоби, які застосовують при недостатності в'язцевого кровообігу). Класифікація, принципи фармакотерапії при недостатності в'язцевого кровообігу.

Засоби, які використовують при інфаркті міокарда.

Гіпотензивні засоби. Класифікація: засоби нейротропної дії (центральної та периферійної), міотропної дії та засоби, що впливають на водно- мінеральний обмін. Загальна характеристика та механізм дії гіпотензивних засобів. Форми випуску та застосування, побічна дія.

Засоби невідкладної допомоги під час гіпертензивного кризу. Застосування комбінованих препаратів. Фітотерапія при гіпертонічній хворобі.

Засоби, що підвищують артеріальний тиск. Форми випуску, спосіб застосування, механізм дії.

Засоби, що посилюють видільну функцію нирок. Сечогінні засоби.

Принцип дії, призначення, побічна дія, запобігання їй.

Лікарські засоби, що впливають на функцію органів травлення.

Класифікація засобів, що впливають на функцію шлунка. Засоби, що впливають на моторну функцію кишок.

Засоби, що впливають на жовчовиділення.

Гепатопротектори, їхні властивості та застосування.

Засоби, що впливають на секреторну функцію підшлункової залози. Основні представники. Форми випуску, механізм фармакологічної дії, застосування при гострих і хронічних захворюваннях підшлункової залози.

Модуль 2

Лікарські засоби, що впливають на систему крові.

Класифікація засобів, що впливають на систему крові, їх коротка характеристика. Засоби, що стимулюють еритропоез. Засоби, що стимулюють лейкопоез.

Засоби, що підвищують згортання крові (гемостатики), їх класифікація.

Засоби, що гальмують згортання крові (антикоагулянти), їх класифікація.

Фібринолітичні засоби. Форми випуску, показання до застосування.

Засоби для трансфузійної терапії (дисоль, ацесоль, реополіглюкін, неогемодез, амінопептид та ін.). Властивості та застосування окремих препаратів.

Засоби, що впливають на обмінні процеси.

Гормони і гормональні препарати, їх класифікація та фізіологічне значення.

Препарати гормонів гіпофіза.

Препарати гормонів щитоподібної залози. Антитиреоїдні засоби.

Препарати гормонів прищитоподібних залоз.

Препарати гормонів підшлункової залози. Вплив інсуліну на обмін речовин. Принципи його дозування та застосування при цукровому діабеті. Невідкладна допомога при гіпоглікемічній та гіперглікемічній комі.

Синтетичні гіпоглікемічні засоби. Механізм дії, застосування, побічна дія. Фітопрепарати при цукровому діабеті.

Препарати гормонів надниркових залоз. Глюкокортикоїди.. Синдром відміни. Мінералокортикоїди.

Препарати гормонів статевих органів, класифікація. Препарати гормонів яєчників, класифікація. Естрогенні та гестагенні гормони, їх фізіологічне значення. Контрацептивні засоби для перорального призначення. Механізм контрацептивної дії, схема застосування.

Препарати гормонів чоловічих статевих органів. Андрогени, їх фізіологічне значення, вплив на обмін речовин. Препарати чоловічих статевих гормонів та їх синтетичні аналоги. Загальні відомості про анаболічні засоби. Призначення. Побічна дія.

Класифікація речовин, що впливають на тонус і скоротливу активність міометрія.

Солі лужних металів.

Солі лужноземельних металів.

Глюкоза, її енергетичне значення, антитоксичні та осмотичні властивості. Форми випуску, застосування ізотонічного та гіпертонічного розчинів, шляхи їх уведення.

Класифікація засобів, що усувають запалення та впливають на імунні процеси: протизапальні та протиалергійні засоби. Форми випуску, механізм дії та застосування, побічна дія.

Антигістамінні засоби, механізм дії, застосування, побічна дія, протипоказання. Взаємодія з іншими препаратами.

Мембраностабілізатори, механізм дії, застосування, шляхи введення.

Засоби симптоматичного лікування при анафілактичних реакціях.

Невідкладна допомога у разі анафілактичного шоку.

Імунотропні препарати. Імуностимулятори. Доцільність застосування при різних захворюваннях.

Значення вітамінів для організму. Уявлення про авітаміноз та гіповітаміноз. Номенклатура та класифікація вітамінів. Джерела отримання вітамінів. Полівітамінні препарати, застосування, їх переваги та недоліки.

Основні принципи лікування в разі гострих отруєнь лікарськими засобами.

Основні принципи лікування гострих отруєнь лікарськими засобами та ксенобіотиками. Заходи, спрямовані на запобігання всмоктуванню отрути та максимальне видалення її з організму.

Специфічне знешкодження отрути. Застосування антидотів, функціональних антагоністів, стимуляторів фізіологічних функцій. Заходи, спрямовані на прискорення видалення отрути з організму (гемодіаліз, перитонеальний діаліз, гемосорбція, форсований діурез).

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Змістовий модуль 1. Загальна фармакологія. Медична рецептура. Антибактеріальні лікарські засоби. Лікарські засоби, що впливають на периферичну нервову систему.											
Тема 1. Загальна фармакологія. Медична рецептура.	20	6		4		10	20	4		2	14
Тема 2. Антибактеріальні засоби.	26	6		6		14	26	4		4	18
Тема 3. Лікарські засоби, що впливають на ПНС.	24	6		6		12	24	2		2	20
Разом за змістовим модулем 1	70	18		16		36					
Змістовий модуль 2. Лікарські засоби, що впливають на ЦНС. Лікарські засоби, що впливають на функцію органів дихання, серцево-судинну систему та функцію нирок, функцію органів травлення.											
Тема 1. Лікарські засоби, що впливають на ЦНС.	21	6		6		9	21				21
Тема 2. Лікарські засоби, що впливають на функцію органів дихання.	12	2		2		8	12				12
Тема 3. Лікарські засоби, що впливають на серцево-судинну систему та функцію нирок.	14	2		2		10	14				14
Тема 4. Лікарські засоби, що впливають на функцію органів травлення.	18	4		4		10	18				18
Разом за змістовим модулем 2	65	14		14		37					
Всього за семестр	135	32		30		73	135	10		8	117
Змістовий модуль 3. Лікарські засоби, що впливають на систему крові. Засоби, що впливають на обмінні процеси. Основні принципи лікування в разі гострих отруєнь лікарськими засобами.											
Тема 1. Лікарські засоби, що впливають на систему крові.	13	2		2		9	13	2		2	9
Тема 2. Гормональні препарати, їх синтетичні замінники та антагоністи. Лікарські засоби, що впливають на міометрій.	20	4		4		12	20	4		4	12
Тема 3. Солі лужних та лужно-земельних металів. Глюкоза.	10	2		2		6	10				10
Тема 4.	14	2		2		10	14			2	12

Протизапальні та протиалергійні засоби. Імунотропні препарати.												
Тема 5. Вітамінні препарати.	8	2		2		4	8					8
Тема 6. Основні принципи лікування в лазі гострих отруєнь лікарськими засобами.	10	2		2		6	10					10
Разом за змістовим модулем 3	75	14		14		47	75	6		8		61
Усього годин	210	46		44		120	210	16		18		176

V семестр

Змістовий модуль 1. Загальна фармакологія. Медична рецептура. Антибактеріальні лікарські засоби. Лікарські засоби, що впливають на периферичну нервову систему.

Лекційний модуль 1. (18 год.)

1. Вступ. Загальна фармакологія. Медична рецептура – 4 год.
2. Лікарські форми – 2 год.
3. Антисептичні та дезінфекційні засоби – 2 год.
4. Антибіотики - 2 год.
5. Антибактеріальні хіміотерапевтичні засоби (сульфаніламід, похідні нітрофурану, похідні 8-оксихіноліну, протигрибкові, протипротозойні, протиспірохетозні, протигельмінтні, протипухлинні) - 2 год.
6. Лікарські засоби, що впливають на аферентну іннервацію - 2 год.
7. Засоби, що впливають на функцію холінергічних синапсів - 2 год.
8. Засоби, що впливають на функцію адренергічних синапсів - 2 год.

Лабораторний модуль 1 (16 год.)

1. Загальна фармакологія. Медична рецептура – 2 год.
2. Лікарські форми – 2 год.
3. Антисептичні та дезінфекційні засоби – 2 год.
4. Антибіотики - 2 год.
5. Антибактеріальні хіміотерапевтичні засоби (сульфаніламід, похідні нітрофурану, похідні 8-оксихіноліну, протигрибкові, протипротозойні, протиспірохетозні, протигельмінтні, протипухлинні) - 2 год.
6. Лікарські засоби, що впливають на аферентну іннервацію - 2 год.
7. Засоби, що впливають на функцію холінергічних синапсів - 2 год.
8. Засоби, що впливають на функцію адренергічних синапсів - 2 год.

Модуль самостійної роботи 1 (36 год.) :

1. Тема 1. Загальна фармакологія. Медична рецептура -10 год. а)
підготовка теоретичного матеріалу – 4 год.;

- б) виконання індивідуального завдання з теми «Складання рецептурних прописів» – 6 год.
- 2. Тема 2. Антибактеріальні засоби – 14 год.
 - а) підготовка до лабораторних занять – 6 год.
 - б) робота з колекцією лікарських засобів – 8 год.
- 3. Тема 3. Лікарські засоби, що впливають на ПНС – 12 год. а)
 - підготовка презентацій - 6 год.
 - б) виконання індивідуальної роботи з теми «Лікарські засоби, що впливають на еферентну іннервацію» - 6 год.

Підсумкова тека:

- 1. Звіти з індивідуальних завданнях.
- 2. Питання до модуля.

Змістовий модуль 2. Лікарські засоби, що впливають на ЦНС. Лікарські засоби, що впливають на функцію органів дихання, серцево-судинну систему та функцію нирок, функцію органів травлення.

Лекційний модуль 2 (14 год.):

- 1. Засоби для наркозу. Спирт етиловий. Снодійні та протиепілептичні засоби. Протипаркінсонічні засоби – 2 год.
- 2. Анальгетичні засоби – 2 год.
- 3. Психотропні засоби. Аналептики – 2 год.
- 4. Лікарські засоби, що впливають на функцію органів дихання – 2 год.
- 5. Лікарські засоби, що впливають на серцево-судинну систему та функцію нирок – 2 год.
- 6. Лікарські засоби, що впливають на функцію органів травлення – 4 год.

Лабораторний модуль 2(14 год.):

- 1. Засоби для наркозу. Спирт етиловий. Снодійні та протиепілептичні засоби. Протипаркінсонічні засоби – 2 год.
- 2. Анальгетичні засоби – 2 год.
- 3. Психотропні засоби. Аналептики – 2 год.
- 4. Лікарські засоби, що впливають на функцію органів дихання – 2 год.

5. Лікарські засоби, що впливають на серцево-судинну систему та функцію нирок – 2 год.

6. Лікарські засоби, що впливають на функцію органів травлення – 4 год.

Модуль самостійної роботи 2 (37 год.):

1. Тема 1. Лікарські засоби, що впливають на ЦНС – 9 год.

Підготовка до лабораторних занять – 9 год.

2. Тема 2. Лікарські засоби, що впливають на функцію органів дихання – 8 год.

а) підготовка презентацій - 4 год.

б) виконання індивідуальної роботи з теми «Лікарські засоби, що застосовуються для усунення нападів бронхіальної астми» - 4 год.

3. Тема 3. Лікарські засоби, що впливають на серцево-судинну систему та функцію нирок – 10 год.

а) підготовка теоретичного матеріалу – 6 год.;

б) виконання індивідуального завдання з теми «Гіпотензивні засоби» – 4 год.

4. Тема 4. Лікарські засоби, що впливають на функцію органів травлення – 10 год.

а) підготовка до лабораторних занять – 4 год.

б) робота з колекцією лікарських засобів – 6 год.

Підсумковатека:

1. Питання до диф. заліку.

VI семестр

Змістовий модуль 3. Лікарські засоби, що впливають на систему крові. Засоби, що впливають на обмінні процеси. Основні принципи лікування в разі гострих отруєнь лікарськими засобами.

Лекційний модуль 3 (14 год.):

1. Лікарські засоби, що впливають на систему крові – 2 год.

2. Гормональні препарати, їх синтетичні замінники та антагоністи – 2 год.

3. Препарати жіночих статевих гормонів. Лікарські засоби, що впливають на тонус і скоротливу активність міометрія – 2 год.
4. Солі лужних та лужноземельних металів. Глюкоза – 2 год.
5. Протизапальні та протиалергійні засоби. Імунотропні препарати – 2 год.
6. Вітамінні препарати – 2 год.
7. Основні принципи лікування в разі гострих отруєнь лікарськими засобами – 2 год.

Лабораторний модуль 3 (14 год.):

1. Лікарські засоби, що впливають на систему крові – 2 год.
2. Гормональні препарати, їх синтетичні замінники та антагоністи – 2 год.
3. Препарати жіночих статевих гормонів. Лікарські засоби, що впливають на тонус і скоротливу активність міометрія – 2 год.
4. Солі лужних та лужноземельних металів. Глюкоза – 2 год.
5. Протизапальні та протиалергійні засоби. Імунотропні препарати – 2 год.
6. Вітамінні препарати – 2 год.
7. Основні принципи лікування в разі гострих отруєнь лікарськими засобами – 2 год.

Модуль самостійної роботи 3 (47 год.):

1. Тема 1. Лікарські засоби, що впливають на систему крові – 9 год.
Підготовка презентацій - 9 год.
2. Тема 2. Гормональні препарати, їх синтетичні замінники та антагоністи. Лікарські засоби, що впливають на міометрій – 12 год.
 - а) підготовка презентацій - 8 год.
 - б) виконання індивідуальної роботи з теми «Лікарські засоби для лікування всіх форм діабету» - 4 год.
3. Тема 3. Солі лужних та лужно-земельних металів. Глюкоза – 6 год.
Підготовка теоретичного матеріалу – 6 год.
4. Тема 4. Протизапальні та протиалергійні засоби. Імунотропні препарати - 10 год.

- а) підготовка до лабораторних занять – 4 год. б)
підготовка презентацій – 2 год.
- 5. Тема 5. Вітамінні препарати – 4 год.
 - а) підготовка до лабораторних занять – 2 год.
 - б) робота з колекцією лікарських засобів – 2 год.
- 6. Тема 6. Основні принципи лікування в лазі гострих отруєнь
лікарськими засобами – 6 год.
Підготовка теоретичного матеріалу – 6 год.

Підсумковатека:

1. Питання до екзамену.
2. Звіти з індивідуальної роботи.
3. Тестовий контроль знань

Список рекомендованої літератури:

Основна

Фармакологія : підручник для студентів медичних фак-тів : вид. 2-ге / За ред. акад. І.С.Чекмана.- Вінниця : Нова книга, 2011.- 784 с.

Нековаль І.В., Казанюк Т.В. Фармакологія. — К.: Медицина, 2011. — 520 с.

Скакун М.П., Посохова К.А. Основи фармакології з рецептурою. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2005.

Фармакологія. Рецептура. Практические занятия / Под ред. И.С. Чекмана. – К.: ООО «Рада», 2003. – 816 с.

Фармакологія: руководство для внеаудиторной и аудиторной работы студентов / С. М. Дроговоз [и др.] ; ред. С. М. Дроговоз ; Национальный фармацевтический ун-т. - Х. : Золотые страницы, 2002. - 272 с.

Самостійна робота студентів із фармакології: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Дроговоз [та ін.] ; Національний фармацевтичний ун-т. - Х. : НФаУ : Золоті сторінки, 2004. - 112 с.

Кресюн В.И. Лікарська рецептура зі загальною фармакологією : навчальний посібник / В.И. Кресюн, В.В. Годован. - Одеса: Одес. нац. мед. ун-т, 2010. - 224 с.

Додаткова

Дроговоз С.М. Фармакологія на допомогу лікарю, провізору, студенту: Підручник-довідник. — Харків, 2006. — 120 с.

Чекман І.С. Фармакологія. — К.: Вища шк., 2003. — 832 с.

Машковский М.Д. Лекарственные средства: Справочник.- 17-е изд., новое.- М : ООО «Новая волна», 2011. - 1216 с.

INTERNET-ресурси

- <https://compendium.com.ua>
- <https://moz.gov.ua>
- <http://mtd.dec.gov.ua/index.php/uk/haluzevi-standarty-ta-klinichni-nastanovy/item/39-protokoly-provizora-farmatsevtstva>

Методи навчання

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього бакалавра фармації з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи та засоби навчання, що забезпечують

комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Це комп'ютерна підтримка навчального процесу, впровадження інтерактивних методів навчання : робота в малих групах, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, вирішення проблемних завдань.

Методи навчання базуються на розв'язанні ситуаційних задач, виписуванні і корекції рецептурних прописів, складанні фармако- терапевтичних аналізів лікарських засобів.

Методи контролю

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються такі методи контролю (усного, письмового), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному (підсумковий контроль), практичному (поточний контроль) і тестовому (проміжний контроль) контролю.

